

DRAGA * 79

Ne maramo prazne rasne nacionalnosti in tudi ne materialistične kolektivnosti, čeprav bi bila slovanško pobarvana.

FRANCE KOBLAR
(Bohinjski teden 1939, str. 32)

XIV. študijski dnevi 1., 2. septembra 1979

Petek, 31. avgusta 1979, ob 18. uri:

DVORANA DRUŠTVA SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV
TRST, Donizettijeva ulica 3

PREDSTAVITEV sodelujočih in letošnji DRAGI zastopnikom javnih občil in javnosti.

Po predstavitvi zakuska in družabnost.

PARK FINŽGARJEVEGA DOMA, Opčine, Narodna ulica štev. 89

Sobota, 1. septembra 1979, ob 16.30:

SLOVESNA OTVORITEV z nastopi javnih predstavnikov.

Po otvoritvi prvo predavanje:

BOHINJ: OB 40-LETNICI NEKE VIZIJE

To je bila vizija, ki jo je tik pred svetovnim viharjem 1939 razgrnila v Bohinju plejada slovenskih katoliških kulturnikov od Finžgarja do Kocbeka, od Janžekoviča do Koblarja in Šolarja: vizija zvestobe slovenstvu in krščanstvu, v odprtosti človeku in času. Tema spada med najžlahtnejše, kar jih je doslej Draga programirala. Obenem bo, kot kaže, edina spominska oživitve Bohinjskega tedna v vsem slovenskem kulturnem prostoru.

Predavatelj, odlična slovenska osebnost, bo prvič nastopil v Dragi.

Po predavanju diskusija in družabnost.

Nedelja, 2. septembra 1979, ob 9. uri:

SLUŽBA BOŽJA na prostem v parku. Celebrant mons. Lorenzo Bellomi, tržaški škof, ki bo imel tudi nagovor.

Ob 10. uri drugo predavanje:

NARODNOST V TEOLOGIJI IN CERKVI PROTI LETU 2000

Kakšna se napoveduje vloga narodnosti v teološki spekulaciji in v verskem občutju na pragu 3. tisočletja? Bo narodnost čedalje bolj ugašala v nekakšen krščanski kozmopolitizem ali pa se bo nasprotno izčiščevala v nezamenljivo sestavino krščanske izbire?

O tej temi bo spregovoril strokovnjak, ki združuje v sebi bogat teološki razgled z intimno usidranostjo v slovensko Cerkev. V Dragi bo nastopil prvič.

Po predavanju diskusija, nato premor za kosilo.

Ob 16. uri tretje predavanje:

SLOVENSKI MATIČNI, ZAMEJSKI IN ZDOMSKI TRENUTEK

Matica, zamejstvo, zdomstvo: troje ravni, na katerih se danes izraža slovensko bivanje, v različnih političnih, socioloških, kulturnih in psiholoških pogojih.

To žarečo tematiko bo skušal dešifrirati intelektualec, ki intenzivno živi sedanjo uro našega naroda. Kot predavatelj bo nastopil v Dragi prvič. Po predavanju diskusija, sklep, večerja, družabnost.

NB: Zmerom je mišljena poletna ura.

Od Bohinja do Drage

Letos mineva štirideset let, kar je katoliško akademsko društvo Zarja privedilo v Bohinju svoj znameniti študijski teden.

Pisatelj F. S. Finžgar ga je takole otvarjal:

» ... Ko sem pred leti prebiral debelo knjigo o 'Duhu in obrazu boljševisma', sem res težko doumel trditve o zgolj masovni duši, o popolnem zmehaniziranju vsega življenja in odločno negacijo vsake osebnosti in osebne svobode ... Ne umejte me napačno. Prav nič nisem hotel izpodbijati vrednosti organizacije sploh. Hotel sem opozoriti le na sodobni uboj osebnosti, uboj vsake prave svobode, ki je človeku dana od Boga samega ... Mi se tu nikakor nismo zbrali nekam tesno masovno organizirani, tudi po nikakem ukazu siljenji; zbrala nas je sila časov in volja, da se s pošteno odkritosrčnostjo brez zle misli porazgovorimo o prevažnih in perečih vprašanjih ... «

Ne bi te besede lahko služile za uvod v katerokoli Drago?

Bohinj - Draga.

Je torej od trate Sv. Janeza ob jezeru do openske dolinice manj kot štirideset let?

Nedvomno je v omenjeni konjunkciji tudi nekaj elegičnega.

Od Bohinja do Drage je ostanek slovenskega Izraela moral čez Rdeče morje: in iz njega ni stopil isti, kot je stopil vanj.

dalje na 2 strani ■

Za nas, ki nismo bili tam...

(Bohinjski teden 1939)

— *Kdo, kdaj in kje je priredil študijski teden v Bohinju?*

Priredilo ga je akademsko društvo Zarja od 7. do 12. avgusta 1939 ob cerkvi Sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru.

— *Kakšno je bilo temeljno ideološko hotenje tistega katoliškega rodu, ki je prirejal študijski teden?*

Reševati življenje pred statiko ideologij in priti do globlje-

ga pojmovanja naroda, slovenstva, katolicizma, kulture.

— *Kje so bila predavanja?*

Na prostem na trati ob cerkvi: predavatelji so sedeli ob mizi ob severni stranici trate, poslušalci pa so sedeli v travi.

— *Koliko je bilo udeležencev in kje so stanovali?*

Tečaja se je udeležilo okrog 250 fantov in deklet, v glavnem visokošolcev: prenočišča so imeli v skednjih v Stari Fužini in v Domu sv. Stanislava pri Sv. Duha.

— *Kako se je zborovanje začelo?*

Duhovni vodja Zarje dr. J. Fabjan je začel zborovanje v cerkvi Sv. Janeza z Veni Creator Spiritus.

— *Kateri predavatelji so nastopili na študijskem tednu? In njihove teme?*

Prvi dan: F.S. Finžgar: Uvodni pozdrav; Dr. J. Janžekovič: Človek in njegov smisel.

Drugi dan: E. Kocbek: Oseba - središče novega življenja; France Koblar: Oseba in kulturno ustvarjanje; Dr. Stan-ko Gogala: Vzgoja k svobodi.

Andrej Gosar: Osnovna narodnogospodarska in socialna vprašanja Slovenije; Bogo Grafenauer: Slovensko vprašanje.

Peti dan: F. S. Finžgar: Slovenska narodna svoboda in njena vrednost; Dr. J. Kržišnik: Naša narodna obramba.

— *So se tečajniki kaj spomnili usuznjenege zamejstva?*

Na večer predzadnjega dne so se zbrali na gričku ob jezeru in se ob kresu spomnili vseh slovenskih bratov onstran jugoslovanskih meja.

— *Se je študijskih dni udeležil kakšen mlad zamejec?*

Zagotovo je bil prisoten vsaj eden: Boris Pahor iz Trsta.

— *Kako se je študijski teden zaključil?*

Po sklepu debate zadnji dan — trajala je dve uri — so udeleženci šli v cerkvo Sv. Duha ob jezeru, kjer so bile pete litanije Matere božje z ljudskim petjem, nato pa zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim.

— *So bila predavanja bohinjskega tedna objavljena?*

Od Bohinja do Drage

■ nadaljevanje s 1. strani

Obzorja so izgubila zadnjo romantiko: kakšno mesto v dalji se je izkazalo za optični pojav: hribovje Obljubljene dežele je zadobilo bolj eshatološke obrise.

Draga se noče iti kakšno prav tako domišljavo kakor površno identifikacijo.

In vendar kljub razlikam med obema Izraelovima ostankoma koliko skupnega med njima, od zunajoblastniške režije do zunajoblastniške duhovne atmosfere! Predvsem pa ostaja ista njuna pot: v smer resnice in svobode, v ljubečem privzemu preteklosti in drzni odprtosti v prihodnost, v nepodkupljivi zvestobi Sloveniji in Cerkvi.

Dolinico Drage bi lahko plakatirali s stotinami citatov iz zbornika Bohinjski teden: in zveneli bi, kakor da so bili napisani za danes in za nas.

Zato letošnja Draga hoče imeti tudi memorialni prizvok.

Prijatelji, pridite.

Še en gornji pojav boste lahko opazili nad našim zelenim zbirališčem: milo izžarevanje od novega dvovezdja, ki nam je bilo poslano v osrčenje in tolažbo, od Janeza Pavla in od Lovrenca.

Pridite.

Drugi bohinjski teden (1939).
Predavatelj
dr. France Koblar.

Tretji dan: Dr. J. Fabjan: Svoboda Cerkve in svoboda v Cerkvi; F. Vodnik: Slovenstvo in katolicizem; Dr. Stan-ko Cajnkar: Katoliška obnova med nami.

Četrti dan: Jakob Šolar: Sloven-
ski kulturni problem; Dr.

Objavljena so bila v posebni knjigi leta 1940 v založbi Zarje: knjiga šteje 144 strani.

— *Kakšno vreme so imeli udeleženci petdnevnega tečaja?*

Dež jih je nekajkrat pregnal v lopo pred cerkvo, a tudi tam se je dalo lepo delati.

BESEDA JE IZŠLA

(Čigava in kakšna v Dragi od leta 1966 do leta 1978)

2. - 5. septembra 1966:

- Dr. Anton Kacin:
Položaj Slovencev danes
- D. Valentin Inzko:
Slovenci na Koroškem
- Dr. Matej Poštovan:
Slovenci na Primorskem
- Dr. Janez Janžekovič:
Znanost in svetovni nazori
- Dr. Janez Janžekovič:
Vprašanje človeške bitnosti in religije
- Dr. Aleš Lokar:
O tehniki sožitja in sodelovanja med ljudmi z različnim svetovnim nazorom
- Dr. Matej Poštovan:
Dialog v svetu
- Dr. Reginald Vospernik:
Kulturno-duhovne razmere med mlajšo koroško generacijo
- Dr. Drago Štoka:
O problematiki slovenske mladine na Tržaškem

2. - 3. septembra 1967:

- Dr. Toussaint Hočevar:
Današnji slovenski položaj in perspektive za bodočnost
- P. dr. Roman Tominec:
Vloga krščanstva pri oblikovanju narodne zavesti in kulture v 1200 letih. Ali more to vlogo krščanstvo nadaljevati?
- Dr. Samo Pahor in dr. Midjo Susič:
Analiza sociološkega sestava zamejskih Slovencev
- Dr. Drago Legiša:
Kako približati današnjemu prebivalstvu naše javno delovanje
- Dr. Matej Poštovan:
Slovenski zamejski katoličani in njihovo javno delovanje po koncilu
- Dr. Vinko Zwitter:
Pokoncilski položaj koroških Slovencev
- Dr. Martin Kranner:
Pogledi in praktične izkušnje na Goriškem do jbu združevanja Evrope

31. avgusta in 1. septembra 1968:

- Dr. Janko Pleterski:
Združena Evropa in Slovenci
- Dr. Ludvik Vrtačič:
ABC slovenske problematike v ob-
- Dr. Feliks J. Bister:
Slovenec med Vzhodom in Zahodom - Dediščina - Samospoznavanje - Možnosti
- Dr. Alojz Tul:
Združena Evropa in narodna manjšina
- Dr. Vekoslav Grmič:
Dialog Cerkve s svetom
- Dr. Vekoslav Grmič:
Vzroki modernega ateizma

- Dr. Vladimir Klemenčič:
Izseljevanje, problem Slovenije in Slovencev
- Dr. Valentin Inzko:
Koroška in izseljeniški problemi
- Dr. Franc Mljač:
Prispevek k razpravi o izseljevanju - Kanalska dolina
- Dr. Rado Bednarik:
Problem izseljevanja na Primorskem in v Beneški Sloveniji
- Bogo Samsa:
Izseljevanje iz tržaške pokrajine
- Izidor Predan:
Beneška Slovenija
- Dr. Alojz Rebula:
Slovenci med domom in svetom

30. - 31. avgusta 1969:

- Dr. Fran Zwitter:
Prelomna razdobja v zgodovini Slovencev v XX. stoletju
- Dr. Rudolf Klinec:
Manjšinska problematika v luči naravnega prava, krščanske etike in cerkvene zakonodaje
- Dr. Drago Klemenčič:
Verski položaj na Slovenskem
- Dr. Janko Zerzer:
Koroški plebiscit - Ozadja in posledice
- Dr. Maks Šah:
Socialna preobrazba družbe s posebnim pogledom na zamejstvo
- Dr. Boris Pahor:
Za novo slovensko elito
- Dr. Dušan Nendl in Franc Jeza:
Kakšno pot naj izbirajo Slovenci za najboljšo mednarodno uveljavitev

5. - 6. septembra 1970:

- Dr. Jože Goričar:
Socialna preobrazba slovenske družbe
- Ciril Zlobec:
Današnja slovenska idejno - kulturna stvarnost
- Prof. Tomaž Pavšič:
Kulturna povezanost
- Dr. Emidij Susič:
Mednarodna povezanost
- Dr. Maks Miklavčič:
O etičnem potencialu in stiski malih narodov pri sodobnem razvoju enotnega človeške družbe
- Dr. Matej Poštovan:
Etični potencial in stiska malih narodov
- Prof. Edvard Kocbek:
Zaprto in odprto sodobne slovenske kulture
- Inž. Vladimir Vremec:
Idejno - kulturna stvarnost v zamejstvu in zdomstvu
- Lev Detela:
Odprtost in zaprtost slovenske kulture

4. - 5. septembra 1971:

- Dr. Jože Velikonja:
Današnja vloga zdomske Slovenije
- Dr. Drago Štoka:
Perspektive slovenske narodne skupnosti v zamejstvu
- Dr. Jurij Zalokar:
Nekaj pogledov na psihologijo raznarodovanja
- Dr. Gorazd Kušej:
Novosti v družbeno - politični ureditvi Jugoslavije
- Dr. Vladimir Murko:
Politično - ekonomski položaj Slovenije po zveznih ustavnih dopolnilih
- Dr. Ludvik Vrtačič:
Kritične pripombe k ustavnim spremembam v Jugoslaviji

2. - 3. septembra 1972:

- Inž. Boris Sancin:
O idejnem pluralizmu
- Dr. Lojze Šuštar:
Svoboda vesti kot izraz človekovega dostojanstva
- Dr. Joško Tischler:
Oris stanja narodne skupnosti na Koroškem
- Župnik Emil Cenčič:
Oris stanja narodne skupnosti v Beneški Sloveniji
- Dr. Damijan Paulin:
Oris stanja narodne skupnosti na Goriškem in Tržaškem
- Prof. Alojz Rebula:
O spremenljivosti in nespremenljivosti vrednot

1. - 2. septembra 1973:

- Prof. Janko Messner:
Generacijska problematika na Koroškem
- Župnik Valentin Birtič:
Družina v Beneški Sloveniji
- Dr. Ivan Hribernik:
Kako gleda zdravnik na ljubezen v družini
- Dr. Danilo Sedmak:
Generacijska problematika na Tržaškem
- Dr. Anton Trstenjak:
Stara in nova podoba družine

7. - 8. septembra 1974:

- Dr. Bratko Kreft:
Cankar in slovenstvo
- Bogo Samsa:
Dve mednarodni konferenci o manjšinah
- Prof. Samo Pahor:
Kaj moramo storiti, da se bodo naše razmere spremenile

dalje na 4. strani ■

BESEDA JE IZŠLA

■ nadaljevanje s 3. strani

- Dr. Drago Štoka:
Tržaška mednarodna konferenca o manjšinah
- Dr. Valentin Inzko:
»Skupna Koroška«
- Dr. Peter Urbanc:
Slovenci v Kanadi
- Dr. Janez Zdešar:
Slovenci - zdomci v Nemčiji
- Dr. Andrej Kobal:
Slovenec v svetu

NAVODILA

XIV. ŠTUDIJSKI DNEVI bodo tudi letos na Opčinah (Opicina) na vrtu Finžgarjevega doma (Marjanišče), Narodna ulica 89. V primeru slabega vremena bodo predavanja v dvorani Finžgarjevega doma.

POJASNILA IN PRIJAVE: Društvo slovenskih izobražencev, ulica Donizetti 3/1, Trst, Italija. Po telefonu od 27. do 31. avgusta na štev. 040/768189 od 17. do 19. ure. Odbor bo skušal omogočiti v kaki bližnji restavraciji skupne obede v dneh Drage.

PRISPEVKI ZA ŠTUDIJSKE DNEVE so prostovoljni in jih lahko izročite med »Drago« v pisarni.

Dopisnike in fotografe prosimo, da se akreditirajo na sedežu DSI do predstavitve v petek, 31. avgusta, zvečer.

4. - 5. septembra 1976:

- Franček Križnik:
Marksizem in svoboda
- Dr. Kazimir Humar:
Dileme svobodnega tiska
- Prof. Boris Pahor:
Troje velikih sporočil (Kette - Cankar - Kosovel)

3. - 4. septembra 1977:

- Saša Martelanc:
Slovenska misel, vzpluj
- Dr. Lojze Ambrožič:
Luči in sence v pokoncilski prenovi
- Vinko Ošlak:
Med srhom Kapitala in žarom Evangelija (Tri orodja za enajsto tezo)

2. - 3. septembra 1978:

- Dr. France Bučar:
Ideologija in demokracija
- Dr. Anton Ilc:
Od poskusa totalnega uničenja do zarje novega krščanstva
- Dr. Zarko Harej, Stojan Spetič, prof. Maks Šah in prof. Jože Pirjevec:
Ob dramatični 30-letnici: kominform in slovenstvo (okrogla miza)

Aktualnost sporočila

Začnimo tečaj v imenu božjem in z duhom Janeza, pridigarja ob Jordanu.

Značajev, trdnih kot te gore okrog nas, je treba narodu, če hočemo, da ga ne pogoltnejo valovi časa.

F. S. Finžgar
(Bohinjski teden, str. 2)

Na koncu koncev je marksistični optimizem prav taka konstrukcija kakor fašistični pesimizem.

Edvard Kocbek
(Bohinjski teden, str. 14)

Vsi se moramo zavedati, da je naši kulturni nalogi rešitev samo: delo, delo, delo.

Jakob Šolar
(Bohinjski teden, str. 88)

Totalitarni civilizaciji se upira naš prirodni čut, pa tudi naša omika.

France Koblar
(Bohinjski teden, str. 32)

Kaj kritičnega o Dragi '78

» ... Med diskusijo, ki pa ni bila bogata (morda zaradi zahtevnosti predavanja), je prof. Bučar označil izhod iz ideološkega totalitarizma v družbi, kjer deluje več ideologij ... «

(PRIMORSKI DNEVNİK, Trst, 3.IX.1978)

» ... 'Okroglo mizo' se tako lahko označi za ponesrečeno in s tem je bila izgubljena lepa priložnost za zanimivo in aktualno diskusijo, ki bi bila razčistila to vprašanje, kolikor zadeva našo bližnjo zgodovino in tudi še sedanjost. Očitno je zadeva zdrknila organizatorjem iz rok ... «

(NOVI LIST, Trst, 7.IX.1978)

» ... Prireditelji so dan prej, v petek, 1. septembra, na tiskovni konferenci seznanili javnost z imeni predavateljev, medtem ko so bile teme predavanj znane že dolgo prej. Morda bi se dalo v bodoče premostiti tudi ta način seznanjanja javnosti, saj bi verjetno predhodno poznanje predavateljev le pribavilo še koga od blizu in daleč v opensko Drago ... «

(KATOLIŠKI GLAS, Gorica, 7.IX.1978)

» ... Pri nedeljski okrogli mizi ob 30-letnici Kominforma so v resnici bila štiri predavanja, od katerih bi lahko vsako zadostovalo za popoldanski spored. To je pokazal tudi sam potek, saj so se poslušalci pričeli že utrujati ... «

(GOSPODARSTVO, Trst, 8.IX.1978)

» ... Letošnja Draga je pustila mnogo vprašanj odprtih in je še enkrat pokazala nemoč slovenskih intelektualcev, da bi razrešili svoja ideološka vprašanja ... «

(VOCE ISONTINA, Gorica, 9.IX.1978)

» ... ZAKLJUČEK. Organizatorjem čestitamo, predavateljem in diskutantom priporočamo več sproščenosti. Naj draga DRAGA še prinaša! Naj prinaša vedno več luči v slovenska srca in v slovenski prostor! ... «

(GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE, Buenos Aires, štev. 7-8, 1978)

6. - 7. septembra 1975:

- Dr. Drago Legiša:
Mednarodna konferenca v Helsinkih in slovenska stvarnost
- Dr. Pavel Apovnik, dr. Damijan Paulin, dr. Rafko Dolhar in dr. Zorko Harej:
Pomen samostojnega javnega nastopa (okrogla miza)
- Dr. Rudolf Klincec:
Kako je duhovščina pripravljala osvoboditev slovenskega naroda na Primorskem
- Dr. Venceslav Tuta - dr. Rado Bednarik:
Tudi ti so polagali temelje svobodi

DRAGA 79 DRAGA *79 - Supplemento al n. 6/7 del mensile MLADIKI - Luglio 1979. Sped. in abb. postale Gr. III/70 - Autorizz. Direzione PT di Trieste. Priloga št. 6/7 Mladike. Odgovorni urednik Marij Maver. Registrirano na sodišču v Trstu, št. 193. Tiskala Tiskarna Graphart v Trstu.